

PO SPALIO VĒLIAVA

LITUOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Nr. 33 (1774)

1959 m. balandžio mėn. 23 d., ketvirtadienis

Kaina 15 kap.

Vladimiras Iljičius Leninas. 1918 metų sausis. (Iš V.I. Lenino Centrinio muziejaus fondų).

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo

ISAKAS

DE DRG. J. PIPINIO APDOVANOJIMO GARBĖS RAŠTU

Už nuopelnus vystant lietuvių liaudies meną, ryštum su
gimimo septyniadesimtosiomis metinėmis, apdovanoti
liaudies meistrą-audėją drg. Pipinį, Juozą Lietuvos TSR
Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštu.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko
Pavaduotojas M. JUNČAS-KUČINSKAS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
S. NAUJALIS

1959 m. balandžio 18 d.

MOKYKLŲ PARUOŠIMAS NAUJIEMS MOKSLO METAMS — VISŲ REIKALAS

G. NEVIDOMSKIENĖ
Rajono liaudies švietimo skyriaus vedėja

su rajono ūkinėmis organizacijomis — šefais, kurie daug padės mokykloms. Kamajų, Panemunėlio vidurinėse ir kltose mokyklose į remonto darbus įstojungia mokytojų bei mokiniai kolektyvai.

Pasiruošimas naujiems mokslo metams — ne vien mokyklų reikalas. Šiandien mokykloms labai reikalinga visų rajono darbo žmonių, visuomeninių, ūkinų organizacijų parama. Deja, mokyklomis daug tās jų rūplinas tik kal-

bomis, pažadais, o karliai apie mokyklas ir iš viso nenori kalbėti. Pasitaiko net tokį dalyką, kuomet mokykla laikoma pasipelenimo šaltiniu. Štai „Duokščio“ kolūkio pirmininkas drg. Bružas, leidęs atvežti į Rokiškį važiuojančia mašina mokinius, pateikė liaudies švietimo skyriui apmokėti saskaitą. Panašių pavyzdžių pasitaiko ir daugiau.

Organizuojant mokyklų paruošimą naujiems 1959—1960 mokslo metams, pradinę mokyklų remonto darbus leiks atlikti rajono ūkinėms organizacijoms — kolūkiams ir

tarybiniams ūklams jų pačių lėšomis. Rajono DŽDT vykdomasis komitetas nutarė įpareigoti mokyklų remonta atlikti tas ūklines organizacijas, kurių teritorijoje yra mokykla ir kurių dirbančių vaikai daugiausia lanko tą mokyklą. Labai gražią iniciatyvą prieitais mokslo metais parodė „Vyturio“ ir „Naujo gyvenimo“ kolūklių valdybos, kolūkiečiai, organizavę mokyklų patalpų remontą.

Reikia tikėtis, kad šiemet neatsiras nė vieno kolūklio ar tarybinio ūko, kuris netoli savo visuomeninės pareigos paruošiant savają mokyklą naujiems mokslo metams.

ŽEMĖS ŪKIO PIRMŪNU PASITARIMAS

Rajono kultūros namuose išvyko rajono žemės ūkio pirmūnų pasitarimas, kuriame dalyvavo kolūklių pirminkai ir tarybinių ūkų direktoriai, geriausi gyvulininkystės ir laukininkystės darbuolojai, apylinkių tarybų pirmininkai, mūsų kolūkinio kaimo parlins ir tarybinis aktyvas, še fuojančių organizacijų vadovai.

Pasitarimo dalyviai išklausė rajono DŽDT vykdomojo komiteto pirmininko drg. Stankaus pranešimą apie rajono žemės ūkio darbuolojų socialistinius įsipareigojimus 1959 metams ir priemones jems pilna išgyvendinti.

Po pranešimo pasisakė L. Giro v. kolūkio pirmininkas drg. Šlika, Sartų tarybinių ūkio skyriaus vedėjas drg. Lašinskas, M. Melnikaitės v. kolūkio brigadininkas drg. Minkevičius ir kt.

Pasitarimo dalyviai vienigai priėmė rajono žemės ūkio darbuolojų socialistinius įsipareigojimus 1959 metams.

Plačiau apie pasitarimą skaičykite sekanciame numeryje.

Dienos temomis

Tesužydi pakelės sodas!

Nesenai abipus kelio, jungiančio Kauną su Prienais, Kauno komjaunuolių pasodinė ſimtus jaunų obelaičių ir pavadinio ſiaurų giminaių alėją „Septynmečio alėja“. Kauno jaunuoliai ir merginos nutarė visiems įroditi, kad vaismedžiai gali žydėti ir neštis vaisius ne tik sodoose už ankštų tvorą, bet ir prie visų kelii. Jaunieji talkininkai pasiryžo visus 38 į Kauną sueinančius kelius paversti vaismedžių alėjomis, kurios, saugomos ir prižiūrimos, ateityje dešimtmečiais tektų pavėsi, džiugintu akį ir savo vaisiai maišintu troškulių tūkstančiams pakeliui.

Lietuvos LKJS Centro Komitetas pritarė Kauno komjaunuolių ir „Komjaunimo tlesos“ redakcijos pradėtam žyginiui už Tarybų Lietuvos kelijų papuošimą vaismedžiais medeliais ir kviečia visus republikos jaunuolius ir merginos atlikti savo patriotinę pareigą — pasodinti pakelės nors po vieną medelį. „Papuoškime mokyklas, kolūkius, gatves ir kelius vaisiniais medeliais, sako ma kreipimesi, saugokime ir globojime pakelės pasodintus medelius. Juk mūsų jaunomis rankomis pasodinti vaismedžiai žydės komunizmo laikais“

Mūsų rajono komjaunuolių, jaunimas turi pasekti šiuo puikiu pavyzdžiu. Kiekvieno jaunuolio kilni pareiga — prisidėti prie kelijų apsodinimo, papuošti gimtasių vėjovės vaismedžiais.

Mes žengsime partijos nurodytu keliu,

vieningai pareiškė rajono intelligentijos atstovų susirinkimas

Š. m. balandžio mėn. 18 d. i rajono kultūros namus susirinko gausus rajono intelligentijos atstovų būrys — mokytojai, gydytojai, pramonės ir žemės ūkio specialistai, partinis ir tarybinis aktyvas.

Pranešimą „Intelligentijos uždaviniai“ įgyvendinant Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXI suvažiavimo nutarimus“ skaitė LKP Rokiškio rajono komiteto sekretorius drg. Katalinovas. Pranešėjas smulkiai išanalizavo mūsų rajono mokytojų, gydytojų, pramonės ir žemės ūkio specialistų atliekamą darbą rajono ekonominio ir kultūrinio gyvenimo stiprinimine, nurodė pagrindinius trūkumus ir priemones jems pašalinti. Pranešime ypač daug vienos buvo skirta ideologiniu darbo klausimams, politiniams mūsų darbo žmonių auklėjimui.

Rajono intelligentijos atstovų susirinkimo KREIPIMASIS i visus rajono intelligentus

Mes, rajono įvalių speciaalybių intelligentijos atstovai, apsvarę TSKP XXI suvažiavimo iškeltus uždavinius, vieningai priartame šiai didingai septynmečio komunistinės statybos programai ir skaitome svarbiausių vienos intelligentijos uždavininių gilių ištudijuoti ir plačiai iškilti suvažiavimo nutarimus rajono darbo žmonėms, mobilizuoti juos sėkmingam septynmečio plano įvykdymui.

Mes puikiai suprantame, kad šių planų įvykdymo sėkmė priklauso nuo mūsų intelligentijos, nuo mūsų mokytojų, gydytojų, kultūros ir meno darbuotojų, pramonės ir žemės ūkio specialistų nuoširdaus kūrybinio ir praktinio darbo, nuo jų ryšio su partinėmis organizacijomis kovojančių už ekonominės komunizmo bazės sukūrimą, už naujos komunistinės visuomenės žmonių kultūrinio ir politinio sąmoningumo pakėlimą.

Mes kviečiame vesus rajono intelligentus gilių išleavinti markizmą-léninizmą, markeistinę pasaulėžiūrą, nos jį vienintelė suotikia galimybę teislingai suprasti naujas gyvenimo keliamus klausimus, auvoki naujo gyvenimo daigus.

Mes skaitome svarbiausių intelligentijos uždavininių padėti partinėms organizacijoms stiprinti darbo žmonių auklėjimą kolektivizmo, darbštumo, visuomeninės pareigos supratimo dvasia, proletariato internacionalizmo ir patriotizmo, kilnių komunistinės moralės principų dvasia. Mums reikia sustiprinti kovą su kapitalizmo atgyvenomis žmonių sąmonėje, vienų pirmų su tokiais gėdiniais reiškiniais, kaip netinkama pažiūra į visuomeninį darbą, darbo drausmės lažumas, girtavimas, chuliganizmas. Reikia paselbsti grėščiausią kovą religiniams prietarams, buržuazinių ideologijos pasireiškimams, ryžtingai demaskuoti visokius intrigantus, meilagingų gandy ir antitarybinių praeimanimų ekleidėjus. Mums reikia sustiprinti jaunimo auklėjimą, pasiekti, kad jis būtų auklėjamas didvyriškų darbininkų klasės tradicijų, meilės darbu, tarybiniu patriotizmu ir tautų draugystės dvasia.

Mums reikia iš pagrindų pagerinti kultūrinį darbą. Jį turėtų įsi Jungti visa intelligentija. Turime visokeriopai vystytis masinę saviveiklę ir sportą, plačiai pritraukti darbininkus ir kolūkiečius. Būtina sustiprinti dramos, chorų ir muzikos kolektyvus, organizuoti jaunimo festivalius, dainų šventes, atgaivinti senas liaudies tradicines šventes, suteikiant joms socialistinį turinį.

Kaip nėškod šandien reikalingas visų darbo žmonių vieningumas, kiekvieno kolektivo nario komunistinė pažiūra į darbą, į tuos garbingus ir ateikius uždavinius, kurie iškyla visam kolektyviui bendrai ir kiekvienam jo nariui atskirai. Tik kiekvieno visuomenės nario nuoširdus ir sąžiningas darbas ligalins mus džiaugtis tikrove paversty mūsų didingų planų vaisiai.

Eame gilių įsitikinę, kad įvykdžius didingą septynmečio planą — išplėstos komunizmo techninės materialinės bazės sukūrimo planą, mūsų gyvenimas bus dar geresnis, šviesesnis, kultūringesnis.

Vieš ryskiu kyla horizonte komunizmo epochos žiburių, epochos, kurią savo didvyrišku darbu kuria mūsų ciliniai žmonės. Būti su savo liaudimi, jausti jos pulsą ir širdies plakimą, gyventi su ja viena mintimi, svajone, traškimu — štai kur mus šaukia, štai ko mus moko mūsų slovingoji Komunistų partija.

Mes kviečiame visą intelligentiją armiją šiam naujam septynmetį dirbtį, kurti ir gyventi taip, kad patiesintume Komunistų partijos viltis ir siekius, kurie buvo idėti ugant šauniąjį mūsų intelligentiją.

Plati dirva

Is „Pergalės“ kolūkio pirminkės drg. Venckienės pasisakymo

Pagrindinė atsakomybė už mūsų socialinio kaimo darbo žmonių auklėjimą tenka tarybinei intelligentijai. Ši darbo dirva labai plati ir joje dar nemažai akių režiančių trūkumų. Chuliganizmo, girtuoklavimo, darbo drausmės lažumo faktai palaidomi nyksta, tačiau kiekvieno intelligento pareiga — visomis priemonėmis tą nykimo procesą paspartinti. Kaip gali mes turime dirbt? Gamybos klausimai, be abejo, privalo būti dėmesio centre, tačiau kultūrinis gyvenimas taip pat negali ištrūkti iš mūsų veiklos aktracijos. Kaime reikia nauju kultūros namų, reikia specializuotų burelių, kuriuose mūsų jaunimas galėtų kultūrinį aktyvumą.

Atskirai reikia pasakyti apie religinių prietarų. Tai labai gaji kapitalistinės santvarkos liekanai. Labai dažnai šioji liekanai trukdo sėkmingai spręsti gamybinius klausimus. Mūsų pareiga — visu frontu paselbsti kovą religiniams prietarams. Reikia pažymėti, kad šioje kovoje intelligentija dar neatliko to darbo, kurį galėtų atlikti. Moksline-ateistinė propaganda privalo būti gerai organizuota, ji turi pasireikšti įvairiausiomis priemonėmis.

Nėra abejonės, kad sėkmingas kultūrinio, ideologinio darbo klausimų išsprendimas žymiai atsilieps į kolūkio ekonominės augimą. Jau šis metais mes priėmėme žymiai didesnius socialistinius įspareigojimus ir kovoime, kad „Pergalės“ kolūkis žengtų į kalną į septynmečio užduotis įvykdymų priešlaiką.

RYŠYS SU GYVENIMU

Is Panemunėlio vid. mokyklos mokytojos drg. Kairelienės pasisakymo

Daug pavasarių matė Panemunėlio apylinkės ir anksčiau, tačiau tikrai pavasarių gyvena tik dabar — Tarybų valdžios metais. Su socialistine santvarka į Panemunėli atėjo mokslas, kultūra, pasiturintis darbo žmonių gyvenimas. Visa tai, ką mes pasiekėme, yra mūsų didžiuojamų užmojų pradžia. Partijos XXI suvažiavimas liaudies švietimo darbuotojams iškėlė milžiniškus uždavinius. Vienas iš jų — nuolat stiprinti mokyklos ryšį su gyvenimu, ruoštis mūsų visuomenėi gerus specialistus. Šia kryptimi Panemunėlio vid. mokyklos mokytojai jau dirba nebe pirmus metus. Mes stengiamės palaikyti kuo glaudesnius ryšius su apylinkės kolakais ir savo auklėtiniams skiepti meilę fiziniams darbui, kiekvienai specialybei. Čia ir iškylė viena svarbiausia sėlyga:

mokytojas, norintis pasiek-

Mokytojas turi jausti gyvenimo pulsą

Is rajono liudies švietimo skyriaus vedėjos drg. Nei pasisakymo

Mūsų rajone nemažai intelligentios dalij sudaro mokytojai — pedagogai. Šis stambus intelligentų būrys kartu su viena rajono intelligentija vaidina didžiulį vaidmenį mūsų gyvenime, o svarbiausia — auklėjėja, duoda pirmąjį požiūrį į gyvenimą jaunajai kartai.

Kas iš mūsų nepažįstate Edwardo Tičaus vardo vidurinės mokyklos mokytojos Rimavicienės, kuri, nejausdama didelės metų naštos, našta, kūrybingai dirba auklėdama ir mokydama jaunąją kartą? Ji puikiai sugeba derinti savo asmeninį gyvenimą su visuomeniniu darbu. Vienodos svarbos reikalui laiko tiesioginių darbų mokykloje ir visuomenėje Panemunėlio vidurinės mokyklos direktorius Pranckūnas, tos pačios mokyklos mokytoja Kairelienė. Ta pati galima pasakyti apie Obelių I vidurinės mokyklos mokytojus — savivelklininkus J. Kavoliūną, G. Maciulevičienę, V. Janušonytę, rokiškietę — Gradecką ir kt. Jie netik klasėje, bet ir užklasineje veikloje ruošia jaunąją komunistinė visuomenė. Su metle ir atsidavimu mokyto-

jai Stakėnienė, Pukšaitė, Klišonis ir daugiau vaikus mylėbā, daug padeda niams kolūktams.

Tačiau, nors labai apie tai kalbėjame, kuo ypač yra svarbių intelligentų aktyvumas. „Šiaudinių“ intelligentų paskesta savo atreikaloose, juos visko. Tal žmonės ga paskutinių mis, pergyvena kūsios šukuosenos tosi užsidarę saviaiame ūkyje. Šie nėje intelligentai nesuspėjo ir nesuveržiliu tarybinių.

Dažnai pasitaiko faktų, kad mokytojai paskaitą, kalba apie materialistinę žiurą, o savo valstybinių prietarų

Mokytojas turi

nuo gyvenimo panaudžio kūrybinio

Daabar kiekvieno tikslas turi būti

nis TSKP XXI uždavinijų įgyv

DIRBTI, TOBULINTIS, ŠVIEZINTI

Is rajono ligoninės vyr. gydytojo pavaduotojo drg. pasisakymo

Tarybinės intelligentijos uždaviniai labai dideli ir svarbūs. Jems įvykdymi mes turime tokias sėlygas, apie kurias buržuazinius metais ir svajoti niekas nesvajojo. Kas tuomet rūpinosi jaunat-

stais specialistais. Gaval diplomą, nė — taip sakyda žinės Lietuvos savagios vadovai visai kas kita, partijos ir vyriausinės apgaubia jauną specialistą, dirbtį, tobulintį visus savo sugrinkamai juos prižodžiu teislingumui daugelis pavyzdžiai rajono ligontinės

Prasidėjusime teislingumui didžiuliat di visų sveikatos apbuotojų. Reikia gerinti profilaktiką. Taip platį darbo tenka pripažinti, dar apleista. Kad ne tik medebuotojai, bet ir intelligentai rūpinti kultūros, švaros, higieninių nimo klausimais. Šioje srityje — spauda. Pasienė straipsniu apie dygyvulininkystės ra kritinės — satyros džiaugus apie tuos savo namuose skajoje ir šiukslėse, svarbus klausimai mirštai negalima. Komunistinė visuomenė darbo žmogus pr

Kaimo mokytojams tenka atsakomybė už kultūringą kolūkiečių laisvalaikio praleidimą. Reikia aktyviai dalyvauti visose kultūrinio gyvenimo priemonėse. Juk viskas šiandien privalo tarianti greitesniams septynmečio plano įvykdymui,

ti kultūringas, ū

Už derlių reikia kovoti

Mes irodysime, kad kukurūzai ir pas mus dera!

Su kukurūzais „Vienybės“ žmonės jau seniai sudarytos.

Tai nebioga kultūra, bet nėrūs tiki šiol nesisekdavo ji reginti, — pasakoja šio kolūkio kolūkiečiai. — Štai ir neįstaigas metas kukurūzų pasėjome daug, bet derlių nekoj gavome: vos po 42 žaliosios masės iš hektaro.

Kas kaltas?

Kolūkio laukose — 7 traktoriai

Dar prieš pradedant pavarsėti darbus „Artoje“ kolūkio mechanizatorių smulkiai apatinė, kaip jie atliko pavarsėti nevy.

s arba kapo asmenių sumiesčiojokli būdaispės žengtys. — Svarbu padaryti ne ugyvenimuo ir tokiai skaičių mokiniamas pasaulėkus auklejdvasia.

Justi tarybų, būti verdarbo centri gyvenimui. Inteliugentu spartes suvažiavimo idiniu.

mes dirbsim kaip niekod, — mechanizatorių vardu užtikrino kolūkio technikal vadovaujasi Bira. — Juk dabar septynmetis.

Jo žodžius dabar patvina 7 traktorių, kurie pilnu tempu dirba kolūkio laukuose, vienas.

J. Juozevičius

— Atšku, ne kukurūzai, — sakė kolūkio pirminkinas Šlapkauskas. — Kaltas augintojų nerūpestingumas. Juk pernai net grandys nebuvu sudarytos.

Laba džiugu, kad šiemet vienyblečiai pastyžo kukurūzus auginti žymiai rūpestingiai. Ypač daug susirūpinimo šia vertinga kultūra parodė naujasis kolūkio pirminkinas Šlapkauskas. Dirvos kukurūzų pasėliams jau parinktos iš rudens. Ir ne tik parinktos, bet ir didesnė jų dalis apvežta mėšlu, o taip pat apartos.

Kiekvienoje brigadoje sudarytos kukurūzų auginimo grandys. Kolūkis išsigijo labai geros veislės kukurūzų seklos „VIR-25“.

Nuo anksčiovo pavasario kukurūzų auginimo grandys rūpinasi liems paveseta kultūra. Patrėstos mėšlu tos dirvos, kurios jo negavo iš rudens. B. Eigminaitė, J. Kviliūnaitė ir kitos grandininės organizavo dirvų patrėšimą mineralinėmis trašomis.

Kukurūzai auga pastiokėdami, — užtikrino jos. — Kiekvienam hektarui davėme po 20 tonų mėšlo ir po 800 kg mineralinės trašos.

Dabar kolūkyje pradėtas žemės paruošimas sėjai. Didelė kukurūzų dalis bus pasėta kvadratiniu lizdiniu būdu.

Šiemet užplanavome iš kiekvieno kukurūzais užsėto hektaro (juos augintime 22 ha plote) gauti nemažau kaip po 300 cmt žaliosios masės, — pasakoja drg. Šlapkauskas. — Tai 7 kartus dauglau, negu praėjusiais metais. Be to, nors užplanavome po 300 cmt, bet galvojame apie 400 cmt žaliosios masės iš hektaro, už tai ir kovosime. Mes irodysim, kad kukurūzai ir pas mus dera. Jie bus mums labai reikalingi gyvulininkystės produkty gamybai didinti šiam septynmete. Jau šiemet pleno numatome iš kiekvienos karmės primelžti beveik 700 kg dauglau, negu praėjusiais metais.

Jei vienyblečiai ir lollau taip rūpinis kukurūzais (o dėl to abejoti netenka), jie savo planus įvykdys.

Dirvos įdirbamos atrankiniu būdu

„Vienybės“ kolūkis negali pasigirti sausomis dirvomis. Nebent tik IV brigada yra išimtis. Tačiau kolūkio mechanizatorių B. Kviliūnas, R. Danys ir kiti nutarė:

— Dirbsim dirvas atrankiniu būdu.

Tokiu būdu per trumpą laiką kolūkyje paruošta sėjai 100 ha. Dirvos įdirbtos gerai: jos sukultivuotos ir sulėkšluotos.

— Stengimės ši pavasarijai galima anksčiau pasęti, — pasižada kolūkio vadovė. — Jei leis gamtos sąlygos, grūdinės kultūras pasėsime iki gegužės 1 d. Anksti sėsime ir linus.

Kolūkyje daug dėmesto skriama ir bulvėms, kuria bus pasodinta 70 ha. Sveikinė, kad bulvėms skirti plotai patrėstai ar trešiami organinėmis trašomis. Tai užtikrins gerą derlių.

J. Vyliaudas

Po 40.000 kiaušinių kiekvieną dieną

Krasnojarsko (Kuibyshev) srities paukštinių tarybinio ūkio darbininkai įsipareigojo šiemet duoti valstybei kiaušinių 8 milijonais štukų daugiau negu pernai. Tam tikslui ekspluatacijai atiduoti 2 nauji čecho korpusai narveliniam vištų laikymui. Juose patalpinta 60.000 vištų.

Nuotraukoje: naujame korpusse. Priešakyje brigadininkė R. Nugajeva (dešineje) ir paukštinių N. Seinina.

A. Brionovas (TASS) nuotr.

Iš liaudies — liaudžiai

Rokiškėčiai plačiai pamėjo liaudies meistro-audėjo Juozo Pipinio 70 metų sukaktį. Jubiliujata sveikino visuomeninės organizacijų atstovai, saviveiklininkai. LKP Rokiškio rajono komiteto sekretorius drg. Kalėčiolas įteikė Juozui Pipiniui vyriausybinių apdovanojimą — LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės rastą.

Minėjimo dalyviai aplankė Juozą Pipinį audinių parodą.

Neįmanoma įsivalzduoti, kad buržuazinių laikais grafių salėje žmonės rinktys pamėti paprasto liaudies sūnaus, gabaus meistro gimimo dienos. Darbo žmonės netikėtai savo akimis, o dvarų ponus išteklių širdies priepuolis. Tyliai ir aikakliai lais laikais droždavo dūminėje pirkutėje dievdūrbys statulėlę, už kurią buožė ji keltas dieinas pamaitindavo, dvaro ponas išmesdavo pro langą kapėką. Toli palaukėse taukšėdavo valstiečių audėjėlių stakles, margindamos gražias liečiuškas lovatieses, rankšluosčius. Ir tik labai retas iš valstiečių kilęs intelligentas tesuprasdavo, kad iš šių paprastų žmonių rankų gimsta tikras liaudiškasis liečiuškas.

Juozas Pipinis gimė 1889 m. balandžio 17 d. Panemunėlio valsčiuje, Pašilių kaimo kampininkų šeimoje. Neturėdamas nė 10 metų, Juozukas jau varinėjo buožą ir dvarininkų galvijus, vėlau valkščiojo paskulžagré, dirbo kitus darbus.

Laki valzduotė, svajonės įdavė į Juozuko rankas pelli, adatą, stūlą, stakles. Jam nedavė ramybės troškimas išreikšti medyje, audinyje visa tai, kas klinčiausio, gržiausio susikaupė mūsų liaudies stieloje.

Meniniai valko gabumai pirmiausiai pastrelškė drožyboje. Ganydamas žąsį, jis išdrožė kareivėlių, kuris, vėjul papūlus, sukas. Šis drožinys patiko vlenam ponui, kuris nupirko jį už purą kviečių. Tai ir išgarsino Juozuko gabumus visoje apylinkėje. Daug dalykelių jis buvo išdrožęs, tačiau jie visi išsimėtė.

Dar ganydamas Juozukas pradėjo austi juosteles, apmedamas ant kojų pirstų melmenis ir atausdamas, o vėlau ir ant stakelių. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Pipinio pusbrolis Dirsys nuvežė Juozuką į Kauną. Cia jis tarnavo pas poetą Matroną. Šis įvykis turėjo didelės reikšmės tolesniams Pipinio gyvenimui. Matronis susidomėjo savo tarto gabumais, troškiniu mokytis. O tuo metu Matrono namuose veikė meno mokykla, į kurą leido ir Juozuką. Juozukas patarnauavo prie stalo, tvarkė įvairius ūkio reikalus, ausdavo juosteles ir lankydamas svarbesnes pamokas mokykloje.

Užėjės karas nutraukė mokslių. Juozas dirba įvairius pripuolamus darbus. Visas uždirbtas lėšas išleisdavo stakelių konstruktavimui. Ir taip buvo sukonstruotos pirmos Pipinio staklės kiliimams aūstai. Tačiau jam neteko austi.

J. Pipinis ne tik pats audžia ir kuria raštus. Jis yra sukuręs visą liaudies melslų mokyklą. Su pasididžiavimu laiko save Pipinio mokinė audėja Valčiavienė ir daug kitų, kurios taip pat intensyviai dirba, kuria, stengdamosi elti tuo liaudiškuoju keliu, kurlio elina jų mokytojas.

S. Daunys

Mes žengsime partijos nurodytu keliu

SEPTYNMEČIO ŽMONĖS

„Nemuno“ fabriko vyr. inžinierius drg. Pavilonio pasiskymo „Nemuno“ vilnonių audito fabrikas per septynmetį sumontomas žymiai išplėsti. Jau stais metais bus perduota eksplotacijon naujas karšiai, kiekvieną padeda jam išplėsti, išryškinti skrytus. Per septynmetį išplėsti dažymo korpusai. Fabrikas gaus daug naujų įrenginių, mašinų. Kartu didės ir gaminama produkcija. 1965 metais bus pagaminama gerokybės ir pigių vilnonių psaugos darvis, visuoperioperioktinė darbų sritis, kuris pas mus numatė išplėsti.

Nuolatinis išplėsti, padeda jam išplėsti, išryškinti skrytus. Per septynmetį išplėsti dažymo korpusai. Fabrikas gaus daug naujų įrenginių, mašinų. Kartu didės ir gaminama produkcija. 1965 metais bus pagaminama gerokybės ir pigių vilnonių psaugos darvis, visuoperioperioktinė darbų sritis, kuris pas mus numatė išplėsti.

Fabrikas darbininkai, inžinieriai, technikos darbuotojai, pas mus numatė išplėsti, per penkis metus. Keletų pagrindinių cechų briūlos kovoja už teisę vadinti komunistiniu darbo brigadiu. Viena iš jų — audėjėlių, vadovaujama Gedimino Žindulio, per šių metų imamų ketvirti iškovojo aukštarbo salynas fermose, netyrinės metas, kurie netekėsta nėtvarė. Tai labai, ir jų naujų komonė mūsų rivalo žengvės.

Fabrikas veikia ellė bendro įvairovės ratelių, kuriuose darbantieji kelia savo politi-

nį-idėjinį lygi bei dalykinė kvalifikaciją. 15 žmonių mokiniai neakivaizdiniu būdu lengvosios pramonės technikumuose bei institutoose.

Jaunieji fabrikos inžinieriai P. Kemundris ir J. Šapalas aktyviai dalyvauja racionalizatorinėje veikloje. Keturių vertingus racionalizatorinius pastūlymus davė cechų meistras A. Pačiabutas, S. Ramza ir technikinės kontrolei viršininkas J. Galdys. Fabrike veikia racionalizatorinių-išradėjų draugija, vadovaujama Kauno Politechnikos instituto auklėtinio A. Gužausko. Nors A. Gužauskas dirba tik pirmus metus, bet jis pasirodė kaip puikus savo dalyko žinovas. Igylas žintas jis mielai perduoda draugams, padeda besimokantiesiems neakivaizdiniu būdu. Gužauskas ne tik geras gamybinių, bet ir puikus visuomenininkas, aktyvus saviveiklininkas, sportininkas.

Puikūs gamybinių, gerūs visuomenininkų pas mus yra labai daug. Tokie žmonės, kurie neatsilieka nuo gyvenimo, nesibijodami jokiu sunumui viršija užduotis, negali jėgų ir sugebėjimų, kad darbininkai kultūringai ir įdomiai praleistų laisvalaikį, tikrai verti tarybinto intelligenčio vardo.

„Drąsiai, draugai, koja kojon...“

Šią revoliucinę dainą dabar galima išgirati dalaudojant mokesčių choro koncerte, darbininkų klubo estradoje, nerstai sklinda ji iš kino ekranu. Šią dainą šiandien viename chore tebdainuoja ir tie, kurie su ja kadaise žengė į revoliucijos mūsių laukus. Taip, yra tokis choras, kurio dainininkai — vši buvę revolucionieriai, pogrindininkai. Jis susikūrė Panėvėžyje. Šis kolektyvas ir vadina revoliucinio judėjimo dalyvių chorą. Jam vadova vau LTSA nusipelnius meno veikėjas, muzikas-pedagogas Mykolas Karka, 1917—1918 m. m. revoliucinio judėjimo Lietuvos dalyvis.

Choro dainininkų grupė.
Priekyje — A. Didžiulis.

Putilovo (ELTA) nuotr.

Vieni šio choro dainininkai yra dalyvavę 1905 metų revoliucijoje, kiti yra 1917 metų revoliucijos vykių dalyviai, traci — buvę pogrindininkai smetoniui režimo metais. Štai, 76 metų amžiaus gydytojas Antanas Didžiulis. 1905 m. revoliucijos vykių dienomis jis veikė Anykščių, Kupiškio apskrityse, vėliau buvo ištremtas į Sibirą. 1911 metų rudenį pabėgęs iš ištremimo, A. Didžiulis apsigyveno Krokuvoje. Šiandien A. Didžiulis vadovauja Histo-patologinei laboratorijai prie Panėvėžio respublikinės ligoninės. Jam suteiktas LTSA nusipelniusio gydytojo garbės vardas, jis apdovanotas Lenino ordinu. Visad žvalus, energingas A. Didžiulis aktyviai dalyvauja visuomeniniam gyvenimui.

Daug galima būtų papasakoti apie pensininką Joną Višinskį, kovojujį raudongvardiečių eilėje prieš Vrangelį, Denikingą, apie geležinkelinių Juozą Aleksandravičių, 1919 metais gynusį Petrogradą nuo Judeničiaus baltagardiečių...

Turtingos revoliucinės vykių yra Juliusas Burkaus, Jono Laukuškos, Adomo Pauliuko, Prano Speičio, Alberto Grimbės, Juliusas Antanavičiaus biografijos.

...ir vėl, kaip kadaise, kovę dienomis, jie pilna krūtinės traukia Drąsiai, draugai, koja kojon, „Varšuvietę“, „Broliai, sukruskim“...

Kunigas — žudikas ir jo globėjai

(Tėsinys iš 32 Nr.)

Katalikiškos „dorovės“ saugotojas

Veria susipažinti su keliais puslapiais iš juodašimčio kunigo gyvenimo.

1892 metais Olšauskis baigia Petrapilio dvaines akademiją ir gauna teologijos magistro laipsnį. 1894 metais jis dirba Debeikiuose vikaru. Tais pačiais metais Olšauskis savo seserius mokyti nusamdo Rygos pedagoginio instituto aukletinę Stasę Daniloviciūtę. Sesers mokytoja neužligo tapo vikaro meiliūze. Norėdamas paslepinti savo nešvarius darbelius „šventasis tėvelis“ išsilunkčia Daniloviciūtę į Prancūziją. Čia ji pagimdė sūnų, kurį pavadinė Konstantinu-Ričardu. Po kelerių metų ji su vaiku grįžo į Kauną, kur tuo metu jau gyveno ir Olšauskis. Tada jis jau buvo Karmelitu parapijos klebonas.

1911 metais vykdamas į Ameriką „Saulės“ rūmų statybai aukų rinkti, Olšauskis Konstantinu-Ričardą iš motinos atėmė, paslėdėjęs nuvežti į Ameriką. Tačiau kunigas savo sūnūs į Ameriką nenuvežė. Pakeliui Olšauskis jį nužudė ir lavoną paslėpė. Nuvykės į Ameriką, Olšauskis rašė, kad „berntukas laimingai pasiekės Naujajį pasauly“ ir viskuo esąs „labai patenkintas“. Norėdamas atskirauti ir savo buvusią meiliūzę, kunigas privertė ją ištakėti už inžinieriaus Ustjanauską.

1919 metais pirmas Ustjanauskienės klausimus susitikus Olšauskį buvo: „Kur mano sūnus?“ Norėdamas paaiškinti paslaptinę sūnauši dingimą, Olšauskis paskelbė, jog Konstantinas-Ričardas žuvės Flandrijos laukose, gindamas Europos laisvę. Ustjanauskienė tuo netikėjo. Ji itarė, kad kunigas sūnų nužudė.

Žudikas su kryžiumi rankose

Nežūrint to, kad jinrūsi Ustjanauskienė „Saulės“ namuose Olšauskui apskaldydavo antausius, kunigas jai kas mėnesį mokėdavo

Meilužės ir sūnaus žudiko globėjai

Nors tada, kaip sakoma, visi žirbiliai ant tvorų čiškė, kad Ustjanauskienę nužudė kunigas Olšauskis, bet apie pusę metų jis valkščiojo laisvas, aukštai iškėlęs gaivą. Niekas jo ir nebūtų drisęs užkabinti, jeigu ne valdančios taučininkų partijos rietenos su krikščionimis-demokratais. Smetonas valdžia nutarė savo priešininkus sukompromituoti. Olšauskis buvo suimtas, apkaltintas ir nubaustas 6 metams kalėjimo.

O kaip žūrėjo į kunigo Olšauskio veiklą Vatikanas ir Lietuvos bažnytinė viršūnė? Kai Olšauskis buvo areštuotas, Vatikanas ir Kauno kurija Smetonai įteikė protestus. Teismo proceso metu popiežiaus nuncijs ir kurija reikalavo jo bylą perduoti žūrėti kurių tribunolu, o Olšauskį iškalėjimo perkelti į vienuolyną.

Kalėjime Olšauskis sėdėjo tik vienerius metus, dešimt mėnesius ir 24 dienas. Po to Smetona ji amnestavo.

Kad ir buvo aiškai jrodyta, jog Ustjanauskienę nužudė kunigas Olšauskis ir už tai telšėti pasmerktas, bet katalikų bažnytinė vyresnybė teismo sprendimo nepriapinė, kunigo žudikas iš sutanos neišvilklo, iš savo luo mo nepašalino. Dar daugiau: 1933 metais ši kuniga, nužudžiusi du artimus jam žmones, Telšių visupijos kurija palaidojo kunigą.

J. Kauneckis

NAUJOS

KNYGOS

Agrorekomendacijos kukurūzams auginti

Šiuos patarimus paruošė respublikos Žemės ūkio ministerija, siekdama padėti kukurūzų augintojams išvengti agrotechninių klaidų auginant šią vertingą kultūrą.

Brošūroje nurodoma, kad dideliukukurūzų derilių galima užauginti tik tada, kai jų auginimo darbai atliekami laiku ir gerai. Tuo tikslu kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose turi būti parinkti žmonės, betarpiskai atsakingi už kukurūzų auginimą. Pačiuklami taip pat išsamūs patarimai, kur ir kokių parinkti dirbukukurūzams auginti, kaip jų patreštį ir iðdrifti, kaip paruošti sėklą ir t. t. Nemaža dėmesio skirtama sėjos būdams, pasėlių priežiūral, derliaus nuėmimui.

Pedagoginio darbo meistrai

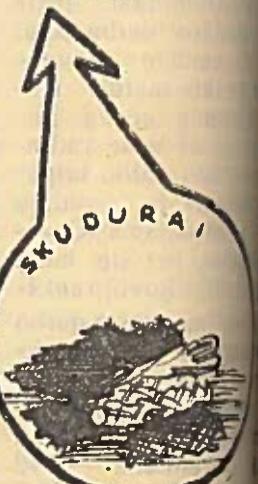
Mūsų respublikoje dirba apie 9.000 pradinės klasės mokytojų. Šimtai šių pedagogų, auklėdami jaunają kartą, ugdydami pirmuosius, atsaktingiausius būsimojo tarybiniu pillelio bruozus, sukaupę dideli patyrimą.

Šioje knygelėje populiarai, apybražinė forma P. Želvys pasakoja apie Lietuvos TSR nusipelniusios mokylojos Onos Lapinskenės, dirbančios Radviliškio septynmetėje mokykloje, Kretingos rajono Dupulčių pradinės mokyklos mokytojų, Ilaudės švietimo pirmų brolių Jono ir Karolio Valtkevičių, o taip pat Lenino ordinu apdovanotos Joniškio rajono Barčiūnų pradinės mokyklos mokytojos Eugenijos Rudytės darbą.

Knygelė išleido Valstybinės pedagoginės literatūros leidykla.

Rajono vartotojų kooperatyvai priima iš gyventojų antrines žaliavas: kaulus, šerius, gyvulių plaukus, skudurus ir kt.

Apmokama tvirtomis valstybinėmis kainomis.

Piličiai! Statykite vartotojų kooperatyvams kaulus, šerius, skudurus, gyvulių plaukus, T. Rokiskio raj. spaustuvė. Už. Nr. 326 Tl. 4100

AFRIKA KOVOJA

Prancūziškieji imperialistai Alžire tebetėsiai kolonijinėmis mylinčiai laudži, kovojančiai už savo nacionalinės laisvės. Gelbėdami nuo kolonizatorių represijų, moterys, seneliai priversti palikti gimtasių vietas.

Nuotraukoje: grupė pabėgėlių iš Alžiro.

Sportas

OBELIŲ I VIDURINĖJE

Balgėsi teniso turnyras

Pastaba 3 savaites trukęs tarpklasinis individualinis komandinis stalo teniso turnyras. Turnyre dalyvavo 14 pajėgiausiai mokyklos tenisinkų.

I pirmąją vietą, kaip ir buvo laukama, iškopė slėpriausias mokyklos stalo tenisininkas K. Petrokas (IX kl.). Iš 14 susitikimų jis surinko 14 taškų.

Dešimtokai — futbolo čempionas

Pastaba Rokiškio Edvardo Tičkaus vardo vidurinės mokyklos tarpklasinės futbolo varžybos, kuriose dalyvavo vienuoliukų, dešimtukų, aštuntų ir septintų klasės rinktinės komandos. Pirmąją vietą varžybose iškovojo dešimtukų klasės mokyklos Pirmieji į sportinę lygią XI ir XII klasės žaidėjai. Rungtynes atzultau (daugliau kaip kūkų skirtumui) laimėjusi visus susitikimus, antrąją vietą užėmė vienuoliukų klasės komanda ir trečiąją — septintokai.

T. Kaminskas

Kovoja krepšinio

Obelų vidurinės mokyklos krepšinio aikštėje aštuntujų-vienetų klasės pavašario turnyras, kurio tikslas kinti mokyklos Pirmieji į sportinę lygią XII ir XIII klasės žaidėjai. Komandinių I vieta VIII klasės tenisinkų. II vieta — IX klasės žaidėjai. III vieta pripažinti klasėset.

A. J.

1959 M. E. III-B. Blaževičius (VII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E. J.

II vieta — B. Blaževičius (VIII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

III vieta — C. Šimaitė (IX klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

IV vieta — D. Šimaitė (X klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

V vieta — E. J. (XI klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

VI vieta — F. Šimaitė (XII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

VII vieta — G. Šimaitė (XIII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

VIII vieta — H. Šimaitė (XIV klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

VII vieta — I. Šimaitė (XV klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XII vieta — J. Šimaitė (XVI klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XIII vieta — K. Šimaitė (XVII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XIV vieta — L. Šimaitė (XVIII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XV vieta — M. Šimaitė (XIX klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVI vieta — N. Šimaitė (XX klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVII vieta — O. Šimaitė (XXI klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVIII vieta — P. Šimaitė (XXII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XIX vieta — Q. Šimaitė (XXIII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XX vieta — R. Šimaitė (XXIV klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XI vieta — S. Šimaitė (XXV klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XII vieta — T. Šimaitė (XXVI klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XIII vieta — U. Šimaitė (XXVII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XIV vieta — V. Šimaitė (XXVIII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XV vieta — W. Šimaitė (XXIX klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVI vieta — X. Šimaitė (XXX klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVII vieta — Y. Šimaitė (XXXI klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsiltko vos I vieta užėmė E.

XVIII vieta — Z. Šimaitė (XXXII klasės) ir IV vieta A. Lungiul, kuris nuolėjus atsilt